

Institutiones Theologicae Ad Usum Seminariorum

Simonnet, Edmond

Venetiis, 1731

Art. 1. Utrùm homo cum gratia Dei operant, mereatur apud Deum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83614](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83614)

neminem justificari posse sine fide in Christum, licet observet legem Moisaicam; & hominem, etiam si hanc legem non observet, per fidem in Christum justificari, modò tamen alia opera christiana ad id requisita, non desint.

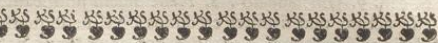
Similiter cum Apostolus Ephes. cap. 2. ait: *Gratia estis salvati per fidem, & hoc non ex vobis: Dei enim donum est: non ex operibus, ut ne quis gloriatur: ipsius enim sumus factura, creati in Christo Jesu in operibus bonis, quae preparavit Deus, ut in illis ambulemus*; excludit solum opera naturalia, adeoque opera facta sine fide & sine gratia, quibus si justificationis gratiam consequeremur, in nobis possemus gloriari. Non autem excludit opera ex fide & viribus gratiae facta, de quibus gloriari non possumus; cum sint Dei dona, sicut & fides ipsa, ex qua sunt, utpotè à Deo in aeternitate misericorditer preparata seu praedeterminata, & in tempore misericorditer procurata per auxilia gratiae, quibus movemur & adjuvamus, quomodo nobis aptum est, ut illa exercere velimus, & exerceamus.

Obj. 2. Scriptura justificationem attribuit fidei, nulla mentione facta aliorum actuum. Sic dicitur Jo: cap. 3. *Qui credit in Filium, habet vitam aeternam*. R. 1. Scripturam loco citato loqui de fide formata, de qua sic loquitur Apostolus Gal. cap. 5. *In Christo Jesu neque circumcisio aliquid valet, neque praepitium: sed fides, quae per charitatem operatur*.

R. 2. Scripturam quandoque etiam, cum de dispositione ad justificationem requisita loquitur, nominare solum timorem, ut cum ait Prov. cap. 14. *Timor Domini fons vitae*; quandoque solam spem, ut cum ait Prov. cap. 28. *Qui sperat in Domino, sanabitur*; quandoque solam Dei dilectionem, ut cum ait Eccl. cap. 3. *Qui diligit Deum, exorabit pro peccatis*; quandoque solum sacramentum, ut cum ait Joan. cap. 3. *Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu sancto, non potest introire in regnum Dei*. Itaque quando plures causae ad eundem effectum concurrunt, in Scriptura modò uni, modò alteri causae attribuitur, tacitis aliis causis, sed sine illarum praedjudicio.

Quaerens, quot sint causae justificationis?

R. cum Tridentino, sess. 6. cap. 7. esse quinque justificationis nostrae causas; finalem scilicet, efficientem, meritoriam, instrumentalem, & formalem. Finalis multiplex est, nempe gloria Dei, gloria Christi, & vita aeterna. Efficiens est Deus; meritoria, Dominus noster Jesus Christus; instrumentalis, sacramenta ad remissionem peccatorum à Christo instituta; formalis denique, justitia nobis à Deo infusa.

DISPUTATIO VII.

De Merito.

ARTICULUS I.

Utrum homo cum gratia Dei operans, mereatur apud Deum.

RESPONSIO.

IUsti cum gratia Dei operantes merentur apud Deum. Est de fide, & prob. 1. ex Scriptura. Nam dicitur Matth. cap. 5. *Merces vestra copiosa est in caelis*. Et ejusd. cap. 16. *Reddet unicuique secundum opera ejus*. Et 1. Cor. cap. 3. *Unusquisque propriam mercedem accipiet secundum suum laborem*. Et 2. ad Timoth. cap. 4. *Reposita est mihi corona justitiae, quam reddet mihi Dominus in illa die iustus iudex*. Ex quibus locis, & aliis similibus, aperte colligimus iustos bene mereri apud Deum per opera cum auxilio gratiae facta. Et verò merces, à iusto iudice retribuenda, manifestè supponit bona merita, & quidem propriè dicta, quibus retribuenda est.

Prob. 2. ex unanimi Patrum consensu. Pro Gracis hic sit S. Basilii, lib. de Spir. Sancto, cap. 24. ubi sic

ait: *Homo ... salvus fit per iustitiam operum*. Pro Latinis verò S. Augustinus, epist. 105. ad Sixtum, ubi sic loquitur: *Sicut merito peccati tanquam stipendium redditur mors, ita merito iustitiae, tanquam stipendium vita aeterna*. Vide Bellarminum, lib. 5. de justificatione, cap. 4.

Prob. 3. autoritate Conciliorum, nempe Arausiaci II. cap. 18. ubi dicitur: *Debetur merces bonis operibus, si fiant; sed gratia, quae non debetur, praecedat ut fiant*. Lateranensis IV. cap. *Firmiter*. *Non solum*, inquit, *virgines & continentes, verum etiam conjugati per fidem rectam & operationem bonam, placentes Deo, ad aeternam merentur beatitudinem pervenire*. Florentini in litteris unionis, ubi dicuntur animae purgatae in caelum mox recipi, & intueri clarè ipsum Deum trinum & unum, sicut est, meritorum tamen diversitate alium alio perfectius.

Tridentini denique, sess. 6. cap. 16. *Bene operantibus*, inquit, *usque in finem, & in Deo sperantibus proponenda est vita aeterna, & tanquam gratia filiis Dei per Christum Jesum misericorditer promissa, & tanquam merces ex ipsius Dei promissione bonis ipsorum operibus & meritis fideliter reddenda*. Haec est enim illa corona justitiae, quam post suum certamen & cursum repositam sibi esse aiebat Apostolus, à iusto iudice sibi reddendam; non solum autem sibi, sed & omnibus, qui diligunt adventum ejus. Et can. 32. ubi anathematizantur ii, qui dicunt hominis iustificati bona opera ita esse dona Dei, ut non sint etiam bona ipsius iustificati merita.

Obj. Omnia nostra opera sunt immunda, juxta illud Isaiae, cap. 64. *Quasi pannus menstruatae, universae iustitiae nostrae*. Item omnia nostra bona opera sunt inutilia, juxta illud Christi Luc. cap. 17. *Cum feceritis omnia, quae praecepta sunt vobis, dicite: Servi inutilis sumus*. Item vita aeterna nobis ut filiis tanquam haereditas datur ex misericordia & gratia, juxta illud Rom. cap. 8. *Si filii, & haeredes*. Item Christus meritis est nobis vitam aeternam, adeoque superflua sunt nostra merita.

R. ad 1. neg. Nam in textu citato, Propheta loquitur in persona impiorum Iudaeorum, & non de omnibus eorum operibus, sed solum de observatione caeremoniarum legalium, & de sacrificiis quae offerebant, & multis defectibus admixtis polluebant.

R. ad 2. neg. Ad textum autem dico, juxta mentem Christi, nos, etiamsi omnia quae nobis praecepta sunt faciamus, servos inutiles esse, quatenus nihil à Deo exigere possemus pro mandatorum observatione, si Deus pro ea nullam nobis mercedem polliceri voluisset, ut potuit absque injuria.

R. ad 3. vitam aeternam non solum haereditatem, sed etiam mercedem vocari; unde sequitur eam nobis dari non solum titulo haereditatis, sed etiam titulo mercedis; sicut in Scriptura aliquando etiam gratia nominatur: unde sequitur eam nobis dari ex gratia, quamvis nobis detur tanquam merces. Igitur vita aeterna simul est haereditas, merces, & gratia. Est haereditas, quatenus est effectus adoptionis divinae: est merces, quatenus est effectus bonorum meritorum: est gratia, quatenus Deus gratuito nos adoptat in filios, gratuito praedestinavit nostra bona merita, & ad ea ponenda nos congruè movet & adjuvat, gratuito bonis nostris meritis vitam aeternam ut mercedem proposuit, & se debitorem nostrum constituit.

R. ad 4. neg. conseq. Nam Christus nobis meritis est vitam aeternam, ut consequendam non solum tanquam haereditatem, sed etiam tanquam mercedem bonorum nostrorum operum: unde praeterea nobis meritis est non solum justificationem & adoptionem divinam, sed etiam omnia grata auxilia, sine quibus bona opera, vitae aeternae meritoria, exercere non possumus.